

UUTISKIRJE

Järjestöjen monikielisen ja monikanavaisen koronaviestinnän koordinaatiohankkeen uutiskirje

Tässä uutiskirjeessä

Vuoden 2021 yhteenvetoa -2
Rokotesankarit seikkailevat -5
Kognitiivinen saavutettavuus -9
Long covid - mikä se on? -10

Kuva: Marian Ismail

Uusi vuosi koronaviestinnässä

Haluamme toivottaa kaikille yhteistyökumppanille ja uutiskirjeen lukijoille turvallista alkanutta vuotta, Toivottavasti olette pysyneet terveinä näinä vaikeina korona-aikoina. Omikronin myötä koronatapauksia on enemmän kuin pandemian alussa koko maassa. Vaikka olemme mahdollisesti menossa kohti pandemian loppuvaihetta, koronarokotteet ovat edelleen keskiössä riskiryhmien suojelussa ja taudin vaikeaan muotoon sairastumista vastaan.

Kiitämme kaikkia Järjestöjen monikielisen ja monikanavaisen koronaviestinnän koordinaatiohankkeen väliraportointi- ja yhteistyökyselyihin vastanneita. Kyselyillä kartoitettiin hankkeen yhteistyötä ja järjestöjen koronaviestinnän saavutuksia aikavälillä 1.5.-31.12.2021. Voit lukea kyselyiden yhteenvedot tästä uutiskirjeestä.

Haluamme tänäkin vuonna tukea järjestö- ja yhteistyökumppaneitamme monikielisen koronaviestinnän suunnittelussa, toteutuksessa, levityksessä ja jalkautumisessa. Näin lisäämme yhdessä tietoisuutta koronasta ja koronarokotteesta eri kieliryhmiin ja yhteisöihin. Suomen Punaisen Ristin piirien yhteistyö on myös käynnistynyt hyvin. Olemme saaneet ensimmäisistä Varsinais-Suomen alueen jalkautumisista, järjestetyistä rokoteinfoista ja pop-up-rokotuksista hyviä kokemuksia ja kehittämisideoita myös muille piireille.

Marian Ismail, hankekoordinaattori

Yhteistyökyselyn ja järjestö- raporttien yhteenvedo

Yhteistyökysely 2021

Hankkeen yhteistyökysely vuodelta 2021 lähetettiin 38 yhteistyötaholle ja kyselyyn vastasi niistä 16.

94% vastanneista olivat tehneet viestinnällistä yhteistyötä hankkeen kanssa. 54% tuottanut yhteistyössä materiaaleja, 60% vaihtanut asiantuntijuutta ja 27% järjestänyt yhteistyössä tapahtumia. Puolet vastanneista olivat saaneet hankkeelta viestinnällistä tukea.

94% vastanneista arvioivat yhteistyön hyväksi tai erittäin hyväksi. 6% mukaan yhteistyö kaipaavaa vielä kehittämistä. Hanke koetaan yhteistyökumppanina luotettavana, asiantuntevana, monipuolisena ja tarpeellisena.

Järjestökumppaneiden väliraportit

Kaikki kyselyyn vastanneet järjestökumppanit olivat tehneet vuonna 2021 koronaviestintää ja ovat kiinnostuneet tekemään sitä myös vuonna 2022.

Kyselyyn vastanneet järjestöt viestivät suomeksi (6), englanniksi (5), selkosuomeksi (1), ruotsiksi (1), venäjäksi (3), viroksi (1), somaliksi (3), arabiaksi (3), kurdiksi (sorani/kurmanji) (1), kiinaksi

(mandariini) (1), farsiksi (1), dariksi (2), ranskaksi (1), espanjaksi (1) ja Kongon swahiliksi (1). Mahdollisuuksien mukaan viestitään myös muilla kielillä.

Kymmenen järjestön koronaviestintä on tavoittanut arvioltaan yli 300 000 ihmistä. Viisi vastanneista antoivat asteikolla 1-5 järjestönsä koronaviestinnälle arvosanaksi 4 ja neljä vastaaja arvosanaksi 5. Yksi vastaaja arvioi järjestönsä korona-viestinnän kakkosella ja yksi kolmosella.

Järjestöt ovat eniten viestineet sosiaalisessa mediassa, tapaamisissa etänä ja kasvokkain, pikaviestisovelluksissa, painetuissa esitteissä ja verkkosivuillaan. Vähiten on koronaviestintään käytetty radiota, televisiota ja printtimediaa (aikakaus- ja sanomalehdet).

Sosiaalisen median kanavista on järjestöillä ylivoimaisesti eniten käytössä Facebook. Myös Instagramia, WhatsAppia ja YouTubea käytetään melko paljon. TikTok ei ollut yhdelläkään järjestöllä koronaviestinnässä käytössä ja Twitter ainoastaan yhdellä.

Kymmenestä järjestöstä yhdeksän käyttivät viime vuonna hankkeessa tuotettuja materiaaleja. Eniten on jaettu muiden järjestökumppaneiden ja hankkeen tuottamia videoita, somejakokuvia, kysymys-vastaus-esitteitä, disinformaatio- ja medialukutaitokortteja.

Koronatietoa on hankittu hankkeen lisäksi mm. THL:ltä (10), Valtioneuvostosta ja ministeriöiltä (5), AVI:lta (6), sairaanhoitopiireiltä (5), kunnilta ja kaupungeilta (8), toisilta järjestöiltä (7) ja Rajavartiolaitokselta (1).

Järjestöt pitävät onnistumisina sitä, kun ihmiset ottavat rokotteen. Myös kaikki positiivinen palaute, mahdollisuus koronaviestinnän tekemiseen ja parempi yhteys viranomaisiin koetaan onnistumisina.

Haasteita aiheuttavat ylivoimaisesti eniten työajan ja muiden resurssien puute ja jatkuvasti muuttuvat rajoitukset ja suositukset. Myös yhteisöjen moninaisuus koetaan viestinnässä haasteena.

"Välillä on vaikea tietää, mikä määrä koronaviestintää on liikaa, ja milloin sopivasti."

90% vastanneista eli yhdeksän järjestöä ovat saaneet ideoita ja tukea muilta hankkeessa mukana olevilta järjestökumppaneilta.

Järjestökumppaneiden kuukausittaiset tapaamiset ja hankkeen kuukausittainen uutiskirje saivat molemmat asteikolla 1-5 arvosanaksi 4.

Järjestökumppaneiden tapaamisilta toivotaan jatkossa lyhyempää kestoja (helmikuusta alkaen 1,5h), tiiviyyttä ja ajankohtaisuutta. Sen lisäksi kaivataan mm. "yhteisten toimintojen ideointia tai brainstormausta, jotta keksitään yhteisen keskustelun pohjalta jotain uutta tulokulmaa koko korona-aiheeseen" ja "foorumia, jossa mietitään miten korona-asioita voisi asiakkaiden kanssa parhaiten lähestyä."

Hankkeessa tai sen avustuksella tuotettiin puolessa vuodessa 28 videota, 14 koronarokoteinfoa, kolme esitettä, lukuisia somemateriaaleja (mm. rokotusjuliste 23 kielellä) ja disinformaatio- ja medialukutaitokorttien käännökset viidelle kielelle. Järjestökumppaneiden tapaamisia oli kuusi kertaa ja Uutiskirje ilmeistyi myös kuusi kertaa. Uutiskirjeen levikki oli joulukuussa 2021 560 yksittäistä sähköpostiosoitetta.

Hanke teki yhteistyötä vuonna 2021 parinkymmenen järjestön, usean kaupungin, Helsingin epidemiologisen yksikön, ELY-keskusten ja sairaanhoitopiirien kanssa.

Kiitos kaikille kyselyihin vastanneille ja yhteistyötä tehneille!

Löydät linkit ajankohtaisiin hankkeessa ja hankkeen avustuksella tuotettuihin koronaviestintämateriaaleihin hankkeen sivulta (täydentyä jatkuvasti). <https://www.punainenristi.fi/monikielinen-koronaviestinta/koronaviestinta-materiaalit/>

Helmikuun aikana hanke ja THL siirtävät monikieliset koronamateriaalit uudelle Kumppanuusalustalle luotuun Monikielisen koronaviestinnän työtilaan.

Rekisteröidy alustalle:

<https://kumppanuusalusta.kotoutuminen.fi/rekisteroidy> ja hae työtilan jäsenyyttä.

Jatkossa järjestöt ja muut toimijat voivat lisätä aineistoja itse suoraan työtilaan.

Hankkeen järjestökumppaneiden esittelyt löytyvät hankkeen sivulta: <https://www.punainenristi.fi/monikielinen-koronaviestinta/jarjestokumppanit/> Ilmoita muutoksista järjestöjen esittelyihin ja logoihin laittamalla viestiä hankkeen viestinnän asiantuntijalle Ee Eisenille erikavelly.eisen@redcross.fi.

Koronatietoa muualta:

<https://www.punainenristi.fi/monikielinen-koronaviestinta/korona-tietoa-muualta/>

Aşı olmak bizi korona enfeksiyonunun ağır formlarından korur. Aşı olmayı hem kendinizin hem de yakınlarınızın iyiliği için düşünün.

Punainen Risti

Rokotusvideo arabiaksi

5

MATERIAALIT

Monikielisen koronaviestinnän hanke on mahdollistanut kolmen järjestön (Yhteiset Lapsemme ry, SAMHA ry ja Suomi-Syyria Ystävyyssseura ry) yhteistyössä syntyneen Hoitaja ja kolme rokotesankaria -videon.

Video on erityisesti suunnattu nuorille ja nuorille aikuisille mutta sitä voi jakaa kaikille rokotuksen ottamista pohtiville. Videolla puhutaan myös urheilusta, väärästä tiedosta ja perheen perustamisesta.

Videosta on saatavilla kolme kieli-versiota:

- arabiankielinen video, tekstitykset arabiaksi (Facebookissa)
- englanninkieliset tekstitykset (YouTube)
- suomenkieliset tekstitykset (YouTube)

Jaa videota omilla kanavissasi!

Lue täältä juttu videon tekemisestä.

Yhteiset Lapsemme

Suomi-Syyria Ystävyyssseura ry
جمعية الصداقة الفنلندية السورية

-Pitäisikö meidän ensin
tietää vähän tästä jutusta?

Videolla rokotesankarit seikkailevat arjessa ja rokotuspisteellä.
Kuvakaappaus videosta.

Disinformaatio- ja medialuku- taitokortteihin lisää kieliä

Suomi-Somalia Seuran Cawinaad-hankkeen ja Mediakasvatusseuran yhteistyössä valmistuneet vale uutisten tunnistamista ja medialukutaitoa kehittävät kortit ovat nyt Suomen Punaisen Ristin hankkeen tuella käännetty ja julkaistu myös englanniksi, arabiaksi ja soraniksi.

Saavutettavat pdf-tiedostot ovat luettavia myös lukulaitteilla. PNG-tiedostot eivät ole lukulaitteille saavutettavia, joten kirjoita kuvien tiedot auki myös itse postaukseen tai jaa samalla myös pdf-tiedosto.

[Lataa kortit täältä](#) (Drive-jakokansio).

Millä kielillä korteille olisi vielä tarvetta? Laita viestiä hankkeen viestinnän asiantuntijalle Ee Eisenille erika-evely.eisen@redcross.fi.

THL:n uudet monikieliset materiaalit

Ajankohtaisia materiaaleja monikieliseen ja monikanavaiseen koronaviestintään.

THL on päivittänyt vakavan koronataudin riskiryhmään myös raskaana olevat:

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/raskaus-ja-koronavirus>

Lataa tästä monikieliset somekortit raskaana olevien ja imettävien koronarokotuksista:

<https://aineistopankki.thl.fi/l/zPs8SfmNvggg>

Kotitestin tekemistä koskeva video on päivitetty ja videolla on nyt uusi linkki: <https://www.youtube.com/watch?v=MFSjw0GUuVQ>

Loppukehoitus testiin hakeutumisesta on nyt muodossa "Jos tulos on positiivinen, vältä kontakteja kunnes olet terve". Aikaisemmin kehoitus oli muodossa "Jos tulos on positiivinen, hakeudu laboratoriotestiin".

Video on tekstitetty suomeksi.

Ruotsinkieliset tekstitykset tulevat pian. Lisäksi tekstitämme videon somaliksi, arabiaksi, kurdiksi (sorani), viroksi, venäjäksi ja englanniksi.

THL:n, SomTV:n ja Suomen Punaisen Ristin yhteistyössä tuotetut videot.

Mika Salmisen somalinkielinen haastattelu:

<https://twitter.com/thlmonet/status/1483414150068031496>

<https://www.facebook.com/somtvfi/videos/474992543978040>

Idil Husseinin somalinkielinen haastattelu:

<https://www.facebook.com/somtvfi/videos/280799710782083>

Päivitetyt kansalaisohjeet suomeksi: [Koronavirustestit ja kontaktien välttäminen alueilla, joilla testaus ja jäljitys on ruuhkautunut.](#)

Oikeus yksityisyyteen

Kaikilla on oikeus yksityisyyteen, myös rokotepaikalla.

Rohkaisemme kaikkia järjestöjä ja muita yhteistyökumppaneita välittämään viestiä omissa kanavissanne jokaisen oikeudesta pyytää näkösuojattua ja yksityistä tilaa rokotuksiin.

Näkösuojien puuttuminen joillakin rokotepisteillä on haitannut rokotteiden ottamista. Julkinen rokotustilanne voi monesta syystä olla asiakkaalle haastava. Olkavarren paljastaminen, piikkikammo, pyörtymisen tai paniikkikohtauksen pelko ovat erittäin hyviä syitä yksityisyyden pyytämiseen. THL on tiedottanut myös alueellisia toimijoita tästä tarpeesta.

Rokotuspisteiden asiakkaat eivät välttämättä tiedä oikeudestaan pyytää näkösuojattua tilaa. Tästä oikeudesta kannattaa välittää tietoa myös muilla kielillä kuin suomeksi. Hanke kannustaa rokotuspaikkoja kertomaan tällaisesta mahdollisuudesta, etenkin jos suuri osa rokotuspisteistä ovat näkösuojattomia. Tiedon voi lisätä esimerkiksi esteettömyystietoihin.

Lue myös tämän uutiskirjeen sivun 17 linkeistä piikkikammoisten rokottamisesta.

Kognitiivinen saavutettavuus

Mitä kognitiivinen saavutettavuus tarkoittaa ja millainen verkkopalvelu on kognitiivisesti saavutettava?

Kognitiivinen saavutettavuus tarkoittaa sitä, että verkkopalvelu on suunniteltu sellaiseksi, että sitä on mahdollisimman helppo käyttää ja sieltä löytyvää tietoa on helppo ymmärtää. Kun verkkopalvelu on kognitiivisesti saavutettava, sitä pystyvät käyttämään myös ihmiset, joilla on haasteita oppimisessa, muistamisessa ja hahmottamisessa tai jotka ovat vasta oppimassa verkkopalvelussa käytettävää kieltä.

Millainen verkkopalvelu on kognitiivisesti saavutettava?

Kognitiivisesti saavutettavassa verkkopalvelussa on muun muassa

- selkeä ja mahdollisimman yksinkertainen valikkorakenne
- toiminnot sijoitettu tuttuihin paikkoihin
- käytetty tuttuja painikkeita ja ikoneita
- käyttäjää auttava selkeitä hakutuloksia tuottava hakukone
- selkeästi muusta sisällöstä erottuvat linkit
- selkeää ja helposti ymmärrettävää tekstiä
- mahdollisuus valita, missä muodossa tiedon haluaa: tekstinä,

äänenä, videoina

- toisiinsa liittyvät asiat sijoitettu lähelle toisiaan.

Tuttu, selkeä ja yksinkertainen

Tiivistetysti sanottuna kognitiivisesti saavutettava verkkopalvelu on käyttäjälle selkeä, yksinkertainen ja tuttu. Verkkopalvelussa käytetään sellaisia painikkeita ja ikoneja, joita käytetään yleisesti ja niiden ymmärtämistä tuetaan tekstillä. Jos palvelussa on uudenlaisia toimintoja, käyttäjää opastetaan niiden käytössä. Sivuston rakenne on selkeä ja yhdenmukainen, se ei muutu, kun käyttäjä liikkuu sivulta toiselle. Teksti on selkeää ja se on esitetty väljästi, mukana silmäilyä helpottavia väliotsikoita ja listauksia. Vaikeat sanat selitetään ja vältetään lyhenteitä. Jos mahdollista, käytetään selkokieltä.

Löydät kognitiivisen saavutettavuuden ohjeet täältä:

<https://www.selkeastimeille.fi/kognitiivinen-saavutettavuus/kognitiivisen-saavutettavuuden-ohjeet/>

Lähde: [selkeastimeille.fi](https://www.selkeastimeille.fi)

Pitkäkestoinen korona eli long covid

Mikä on long covid?

WHO on 6.10.2021 määritellyt pitkäkestoisen COVID-19:n seuraavasti: ”Pitkäkestoinen COVID-19 (long covid) ilmenee yleensä 3 kk kuluessa COVID-19 infektiosta henkilöillä, jotka ovat sairastaneet todennäköisen tai varmistetun SARS-CoV-2 infektion. Pitkäkestoisen COVID-19 **oireet kestävät vähintään 2 kk**, eikä niitä voi selittää vaihtoehtoisella diagnoosilla. Yleisiin oireisiin kuuluvat erityisesti **uupumus, hengenahdistus ja kognitiivisten toimintojen häiriöt sekä myös monia muita jokapäiväistä toimintaa haittaavia oireita**. Oireet voivat jatkua akuutista COVID-19 taudista alkaen tai ilmetä viiveellä. Oireet voivat myös aaltoilla tai uusiutua ajan kuluessa. Lasten pitkäkestoinen COVID voi edellyttää erilaista määritelmää.”

USA:n terveystieteiden viranomaisen (Center of Disease Control, CDC) mukaan oireet kestävät vähintään neljä viikkoa, ja neljä keskeistä oiretta ovat hengitysvaikeus, uupumus, alentunut fyysisen tai kognitiivisen rasituksen sieto ja keskittymisvaikeus eli aivosumu.

Määritelmästä riippuen pitkäkestoinen COVID-19 ilmenee **noin joka toisella**

aikuisella SARSCoV-2 infektion jälkeen ja noin yhdellä viidestäkymmenestä lapsesta.

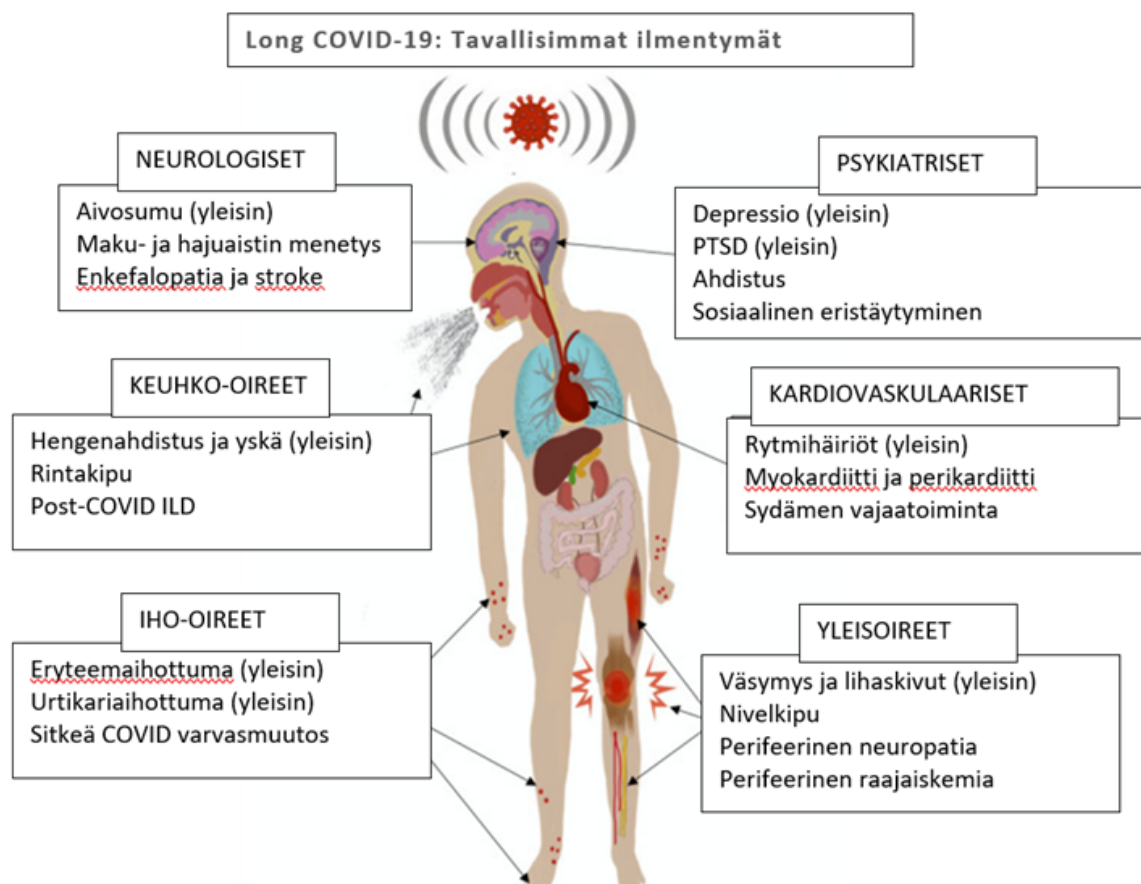
Esiintyvyys on suurempi sairaalahoitoa vaatineen taudin jälkeen, mutta sairaus voi ilmetä myös vähäoireisen tai oireettoman infektion jälkeen.

Taudin mekanismeina on kuvattu toistaiseksi, että SARS-COV-2 **virus infektoi useita elimiä, ja seurauksena on pitkittyneen tulehduksen, kudoksen vaurion ja immuuni-puolustuksen häiriö**, johon voi liittyä sekä hyytymisen että hermoston säätelyn häiriö. Sairauteen liittyvä huomattava psykososiaalinen kuormittuneisuus voi myös vaikuttaa oireiluun. **Sairauden pitkäaikaisia vaikutuksia ei tunneta. Käytössä olevat mRNA-rokotteet vähentävät SARS-CoV-2 infektioiden sairastuvilla pitkäkestoisen COVID-19:n riskiä ja vaikuttavat usein edullisesti sen oireisiin.**

Pitkäkestoinen COVID-19 aiheuttaa haastavia, monitekijäisiä toiminnanvajeita, jotka kohdistuvat niin fyysiseen toimintakykyyn, kognitioon kuin mielenterveyteen. Monitekijäiseen sairauteen

suositellaan moniammatillista lähestymistapaa hoidossa ja kuntoutuksessa. Keskeisiä tekijöitä moniammatillisessa lähestymistavassa ovat pääsy kuntoutuspalveluihin, sosiaalivakuutuksen etuudet, oireita helpottavat lääkkeet, mahdollisuus päästä tarvittaviin erikoisalojen konsultaatioihin sekä vertaistukeen perustuvat ohjelmat.

Lähde: Pitkäkestoinen COVID-19 – STM:n nimittämän asiantuntijaryhmän konsensuslausuma 31.12.2021

Pitkäaikaisen koronataudin tyypioireita. Kuva Filha ry. Kuva muokattu lähteestä Garg et al. Int J Gen Med. 2021; 14: 2491–2506. The Conundrum of 'Long-COVID-19': A Narrative Review.

Koronan tilannekatsaus Suomessa

12
TILANNE

Tammikuu 2022

Suomessa todettiin viikon 3 aikana arviolta 52 000 uutta koronavirus-tapausta, kun edellisen viikon aikana vastaava luku oli 57 000. Covid-19-potilaiden määrä tehohoidossa on vähentynyt, mutta muussa erikoissairaanhoidossa pysynyt valtakunnallisesti ennallaan.

Kolmansien rokoteannosten ottaminen on erityisen tärkeää 60 vuotta täyttäneille ja riskiryhmille.

Erikoissairaanhoidossa oli 26.1. yhteensä 350 potilasta. Teho-osastoilla oli 26.1. 48 potilasta, kun viikko sitten potilaita oli 64. Erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla potilasmäärä on pysynyt samalla, korkealla tasolla: 26.1. potilaita oli 302, kun viikkoa aiemmin määrä oli 299. Erikoissairaanhoidossa vuodeosastoilla olevista korona-potilaista arviolta 24 prosenttia oli sairaalassa ensisijaisesti muun syyn takia. Teho-osastojen koronapotilaista tämä osuus oli 17 prosenttia.

Tautiin liittyviä kuolemia oli 26.1.2022 mennessä ilmoitettu Tartuntatauti-rekisteriin yhteensä 1 894. 14 vuorokauden aikana (13.–26.1.) ilmoitettiin yhteensä 206 menehtynyttä, joista 86 prosenttia oli yli 70-vuotiaita.

Tartuntoja havaitaan edelleen paljon myös rokotetuilla henkilöillä, mutta

rokotusten teho vakavaa tautia vastaan on kuitenkin erittäin hyvä. Rokottamattomat ovat syys-joulukuun aikana päätyneet covid-19-tartunnan seurauksena erikoissairaanhoidon 14 kertaa todennäköisemmin ja tehohoitoon 27 kertaa todennäköisemmin kuin kaksi kertaa rokotetut. Kolmansien annosten ottamista suositellaan erityisesti 60 vuotta täyttäneille sekä riskiryhmiin kuuluville.

Suomessa 26.1. mennessä 18 vuotta täyttäneistä ja sitä vanhemmista 86,7 prosenttia on saanut vähintään ensimmäisen rokoteannoksen, 84,1 prosenttia on saanut vähintään kaksi rokoteannosta ja 51,4 prosenttia on saanut kolme rokoteannosta.

Leviämisalueiden tunnusmerkit täyttyvät edelleen koko Suomessa.

Epidemiologista tilannetta seurataan viikoittain. Terveystieteiden tutkimuslaitos julkaisee keskeiset koronaepidemian seurantatiedot raportointisivustolla.

Lähde: THL ja STM

Muutokset koronapassin voimassaoloon

EU:n koronarokotustodistuksen hyväksyntäaika on jatkossa 9 kuukautta matkustuskäytössä.

Helmikuusta 2022 lähtien EU:n koronarokotustodistukset hyväksytään matkustuskäytössä **vain yhdeksän kuukauden ajan eli 270 päivää perussarjan viimeisen rokotteen saamisen jälkeen. Kolmannen rokotteen jälkeen ei todistuksen voimassaoloa toistaiseksi rajoiteta.** Jos toisesta rokotuksesta on yli 270 päivää, EU:n rokotustodistus ei enää kelpaa matkustamiseen EU:ssa sisäisesti.

Toimi näin:

- Huolehdi, että EU:n koronarokotustodistuksesi on voimassa. Hakeudu kolmanteen rokotukseen ennen kuin yhdeksän kuukautta on kulunut toisesta rokotuksesta. THL suosittelee kolmansiä rokotuksia kaikille 18 vuotta täyttäneille. Tarkista suositeltu rokotusaikataulu THL:n verkkosivuilta.
- Lataa todistus Omakannasta uudelleen kolmannen rokotuksen jälkeen. Eli jos olet ladannut puhelimeen tai tulostanut Omakannasta todistuksen toisen rokotuksen jälkeen, kolmannen rokotuksen tieto ei päivity automaattisesti todistukseen vaan

- **todistus pitää itse ladata uudestaan Omakannasta.** Hae Omakannasta uusi todistus ennen kuin 270 päivän raja umpeutuu. **Muista ottaa käyttöön todistus, jossa on merkintä rokotteesta ja annosten määrästä merkintä 3/3.**
- Selvitä, minkälaisia todistuksia tarvitaan kohdemaan rajanylitykseen, sillä eri maiden koronatodistusten käytännöt ja vaatimukset voivat vaihdella. Ennen matkalle lähtöä on myös hyvä tarkistaa kohdemaan koronatilanne ja ennen paluumatkaa Suomen koronatilanne sekä koronaan liittyvä ohjeistus. EU-maita koskevat matkustusohjeet ja -rajoitukset on koottu [Re-open EU - verkkosivustolle](#).

Koronatodistuksen hyväksymisajasta koronapassikäytössä Suomessa linjataan myöhemmin.

Kansalaiskysymykset Omakannan koronatodistuksista

Yleinen neuvonta:

- Omakannan asiakaspalvelu: asiakaspalvelu@kanta.fi
- Huom. Omakannan asiakaspalvelussa ei ole

- mahdollista tarkistaa tai korjata henkilökohtaisia terveystietoja. Olethan näissä tapauksissa yhteydessä sinua hoitaneeseen terveydenhuollon yksikköön.

Koronatodistuksissa olevat virheet tai puutteet:

- Terveydenhuolto: rokotteen antanut tai koronatestin ottanut organisaatio

Ulkomaiden todistusvaatimukset sekä laiva- ja lentoyhtiöiden todistuskäytännöt:

- matkan kohtemaan omat korona-aiheiset verkkosivut tai laiva- ja lentoyhtiön omat verkkosivut ja asiakaspalvelukanavat
- Re-open EU (europa.eu)

Lähde: STM 31.1.2022

Koronavirus on edelleen suuri maailmanlaajuinen riski matkustusturvallisuudelle, ja tilanne voi eri maissa ja alueilla muuttua äkillisesti ja ennalta-arvaamattomasti.

Jos päätät matkustaa, ole vastuullinen ja noudata viranomaisten suosituksia ja määräyksiä

Matkaa suunnittelevan on tärkeää huomioida, että kaikki maailman maat voivat edelleen asettaa maahantulorajoituksia omilla rajoillaan, eikä tosiasiallinen matkailu kaikkiiin maihin välttämättä ole edes mahdollista. Myös kauttakulkumaat tai esimerkiksi lentoyhtiöt voivat asettaa omia rajoituksia. **Jokainen maa päättää itse matkailijoiden maahanpääsystä ja sen edellytyksistä. Tarkista ajantasaiset maahantulosäädökset aina ennen matkaa matkakohdemaasi viranomaisilta**, esimerkiksi kyseisen maan lähimmästä edustustosta. Yhä useampi maa vaatii negatiivista koronatestitulosta, todistusta sairastetusta koronasta tai todistusta koronarokotteen saamisesta maahanpääsyn edellytyksenä. On hyvä huomioida, että sairastetun koronaviruksen jälkeen uuden negatiivisen testituloksen saaminen voi kestää viikkoja vasta-aineiden säilyessä pitkään elimistössä. Tämä voi vaikeuttaa sekä matkaan lähtöä että ulkomailta Suomeen paluuta.

Useimmissa maissa todistusta edellytetään maan omilla kielillä tai englanniksi. Myös lento- ja laivayhtiöillä tai kansainvälisillä bussijunaliikenteenharjoittajilla voi olla omia säädöksiä ja rajoituksia matkailijoille. **Matkalle lähtijän tulee itse selvittää todistuksiin liittyvät vaatimukset.**

Koronarajoitukset voivat vaihdella maittain

Kaikilla maailman mailla voi olla myös erilaisia maan sisäisiä rajoituksia, palveluiden saanti ja ulkona liikkuminen voi olla rajoitettua. Ravintolat tai museokäynnit voivat vaatia erityistoimenpiteitä. Sisätiloissa voi olla esim. maskipakko. **Karanteenirajoitukset vaihtelevat paljon maittain.** Suomen suurlähetystöt maailmalla julkaisevat verkkosivuillaan [koronavirusuutisia](#). Ne sisältävät linkkejä eri maiden viranomaissivustoille, joilla on ajankohtaista tietoa koronatilanteesta ja alueella noudatettavista käytännöistä. Nämä sivut kannattaa aina tarkastaa ennen matkalle lähtöä. Matkan aikana saatu positiivinen testitulos tai koronalle altistuminen voivat johtaa karanteeniin. Paikallinen

viranomaisen määrää sen kestosta ja karanteenipaikasta. Karanteeniolosuhteissa liikkuminen on rajoitettua ja palveluita voi olla niukasti saatavilla. **Suomen edustustot maailmalla eivät voi vaikuttaa karanteenin kestoon tai laatuun.**

Ennen matkaa varmista myös matkavakuutuksesi voimassaolo ja kattavuus. Tällä hetkellä on erityisen tärkeää tarkistaa, että vakuutusuoja on tarpeeksi kattava myös pandemiatilanne huomioiden. Karanteenin vuoksi voit joutua sairaalaan ulkomailla tai pidentämään merkittävästi hotelliyöpymisiäsi.

Suosittelimme aina tekemään matkustusilmoituksen osoitteessa matkustusilmoitus.fi
Ole vastuullinen myös kotiin palattuasi **THL suosittelee, että kaikki ulkomailta Suomeen saapuvat matkustajat tekisivät koronan kotitestin maahan saapumisen jälkeen, jos heitä ei ole testattu maahantulon yhteydessä.** Lue lisää [THL:n sivuilta.](#)

Lähde: Ulkoministeriö, 21.1.2022

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

Sisärajalvonta päättyy, ulkorajaliikenteen rajoituksia jatketaan 14.2. asti

Suomen ja kaikkien Schengen-maiden väliseen liikenteeseen palautettu sisärajalvonta päättyy 31.1. Ulkorajaliikenteen rajoituksia sen sijaan jatketaan 14.2. asti.

Myös Schengen-alueen ulkopuolisia EU-maita koskevat maahantulon rajoitukset poistuvat kokonaan 1.2. alkaen sisärajalvonnan päättymisen vuoksi.

EU- ja Schengen-alueen ulkopuolelta saapuvilta vaaditaan negatiivinen testitulos

Maahantulon rajoituksia jatketaan ulkorajaliikenteen osalta 14.2. asti. Suomeen EU- ja Schengen-alueen ulkopuolelta saapuvilta vaaditaan todistus täydestä rokotussarjasta tai alle kuusi kuukautta sitten sairastetusta koronataudista. Lisäksi vaaditaan todistus alle 48 tuntia vanhasta negatiivisesta covid-19-testituloksesta. Vaatimus koskee vuonna 2006 tai sitä aikaisemmin syntyneitä.

Todistuksia ei edellytetä Suomen kansalaisilta, Suomessa pysyvästi asuvilta ulkomaalaisilta, eikä henkilöiltä, joiden maahantulon perusteena on välttämätön syy kuten pakottavat perheasiat tai muut pakottavat henkilökohtaiset syyt.

Lähde: Sisäministeriö, 27.1.2022

- Ylen juttu piikkikammosta ja vinkit piikkikammoiselle:
<https://yle.fi/uutiset/3-12203755>
- Helsingin Sanomien juttu ja vinkit piikkikammoiselle (maksumuurin takana):
<https://www.hs.fi/hyvinvointi/art-2000007797541.html>
- Helsingin Sanomien artikkeli pandemian loppumisesta (maksumuurin takana):
<https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000008553797.html>
- Yle Novostin artikkeli venäjänkielisten rokotuksista:
<https://yle.fi/uutiset/3-12277195>
- Ulkoministeriön koronauutiset:
<https://um.fi/koronavirusuutiset>
- Matkustusilmoituksen tekeminen:
matkustusilmoitus.fi
- Ajankohtaista tietoa mm. rajoituksista:
<https://avi.fi/korona>
- Koronarajoitukset selkokielellä:
<https://avi.fi/koronarajoitukset-selkokielella>
- Viikottaiset koronan tilannekatsaukset: tallenteet, esitysaineistot ja tiedotteet:
<https://stm.fi/korona-tilannekuvat>

Kuva: Marian Ismail

UUTISKIRJE

Järjestöjen monikielisen ja monikanavaisen koronaviestinnän koordinaatiohankkeen uutiskirje

Kuva: Vieno Tuukka Järventausta

Seuraavat uutiskirjeet

Uutiskirjeen tavoitteena on koota yhteen tietoa ajankohtaisesta pandemiatilanteesta, viranomaisten tiedotuksista sekä järjestöjen ja Suomen Punaisen Ristin piirien monikielisestä koronaviestinnästä.

Haluatko esitellä järjestösi tai piirisi monikielistä toimintaa ja koronaan liittyviä materiaaleja? Voit tarjota uutiskirjeeseen aineistoa, juttuvinkkejä tai kirjoittaa jutun itse.

Uutiskirjeen vuoden 2022 aineiston seuraavat eräpäivät ovat: 17.2., 24.3., 21.4., 19.5. ja 15.6.

Viesti ilmestyy joka kuukauden viimeisenä arkipäivänä.

Uutiskirje lähetetään kaikille yhteistyökumppaneillemme.

Haluatko liittyä uutiskirjeen postituslistalle? [Täytä tilauslomake täällä.](#)

Järjestöjen monikielisen ja monikanavaisen koronaviestinnän koordinaatiohanke

Suomen Punainen Risti

Hankekoordinaattori Marian Ismail

marian.ismail@redcross.fi

040 5738778

Viestinnän asiantuntija Erika-Evely Ee Eisen

erika-evely.eisen@redcross.fi

040 5789197

punainenristi.fi/monikielinen-koronaviestinta